

John Carter Brown.

This book is not on the Cat of
Rich or Ternaux — nor
Harvard College

Jan 7: 1845.

06

LAVRENTII GAMBARAE BRIXIANI

POEMATA SACRA.

AD ANTONIVM PERENOTTVM Cardinalem Granuellanum.

ROMAE,
Apud Franciſcum Zanettum
M D LXXXI.

)E ABRAHAM PATRIARCHA.

Ex Gregorio Nyſſeno.

ARGVMENTVM.

braham iuſſus a Deo vt ipſi Iſaac in holocauſtũ offerret : ſtatim cum puero ad monſtratum montem contendit ; fortiq. animo iuſſa peragere parantem Deus inhibuit , ac collaudauit.

HAEC quamuis non te lateant PERENOTTE, *videbis*
Sit gratus quantum ęterno, acceptuſq. parenti
Ille Deum qui mente colit, veneratur, amatq.
x animo; ac ſancta illius mandata faceſſit,
oſthabuitq. Deo tot mundi regna, tot vrbes,
ıtq. Hermi mixtas auro currentis arenas.
æc PERENOTTE *legas, tibi ſi dabit otia forſan*
eſperiæ Rex extremæ; quo Principe terras
ſtitia & pietas virtuſq. antiqua reuiſit.
Poſtquam cognatos Abraham, patriamq. reliquit,
eleſtis iuſſu Domini perquirere terras
iuerſas alio miſſus ſub Sole iacentes:
e inde fame impulſus Mareotida regna petiuit,
tq. hinc digreſſus depreſſam habitauit in Hebron

Conuallem iuxta Mambre: qua Sarra virilem
Enixa eſt ſobolem, quamuis ætate ſenili
Confecta, ſterilis iam pridem, effœtaq. Sarra.
Nam Deus optatam ſobolem promiſerat illi,
Cum tres hoſpitio iuuenes accepit amico:
Ardua, difficiliſq. etenim res omnipotenti
Eſſe poteſt nulla; ex nihilo qui cuncta creauit.
Mens ſincera Abrahæ quamuis iam corda tuenti
Eſſet nota Deo: tamen hunc tentauit, & in re
Senſibus humanis quę horrenda eſt, duraque, toti
Ipſius vt virtus magis innoteſceret orbi.
Cum puer ergo Iſaac teneris pubeſceret annis,
Ecce Deus clamans duplicatis vocibus, Abraham
Tolle tuum natum vnigenam, quem diligis Iſaac,
Atq. locum pete, quem dicam; quo vertice montis
Igne mihi totum incendes. mora nulla parat ſe,
Atq. operi ſeſe accingit: dehinc ſternit aſellum,
Cum terra & cælum nigranti obtexitur vmbra.
Et geminos ſecum iuuenes adduxit, & vna
Ipſe ſequebatur non æquis paſſibus Iſaac:
Victima iam deuota Deo, mortiſq. propinquæ
Inſcius: aſt Abraham ſolers, & certus eundi
Collegit ligna in nemore; atq. imponit aſelli
Collectum coſtis faſcem; ſuperareq. montem
Abraham tendebat, veluti præceperat olli
Omnipotens genitor: ſed poſtquam tertia lampas
Effulſit ſolis, luſtrauit & æthera, & omnes
Terrarum tractus radianti lumine, vidit
Frondoſum procul ipſe locum, montemq. virentem.
GRANVELLANE *hominũ quis nõ miretur Abraha(mum*
Quòd patris æterni intrepide ſic iuſſa faceſſat;

Tal

Tale nihil non ore loquens, nec pectore voluens?
Heu noua lex ſemper noſtris contraria votis,
Et multis cumulata malis me vexat, & angit.
De patria ceſſi iuſſus, ciueſque, meoſq.
Sanguine coniunctos liqui; & regna extera ſemper
Incolui, Patris æterni mandata ſecutus.
Quid ſperare mea reges de ſtirpe iubebat;
Si gladio puerum interimo? fruſtra mihi dixit:
Te faciam in gentem magnam, populumque, tuumq.
Semen erit numero, quot ſunt vaga ſidera cæli.
An ne ſacrum hoc dicam Sarræ; quæ mœſta virilem
Progeniem optauit toties? non illa ſuperſtes
Nato erit; at cadet ægra prius concuſſa recenti
Cura animum, nati interitum ne cernere poſſit:
Aut natum horribilem ad mortem comitabitur; atq.
Concidet illo eodem, quo natus concidet enſe.
Ipſa foret nimium ah felix, ſi luminis auras
Poſtquam hauſit puer ætherias, mors atra profundum
In ſomnum æternum ſua lumina concluſiſſet.
Ipſa Agar dilecta mihi, natuſq. ſenectæ
Iam lapſæ columen noſtræ, roburque, decuſq.
Eripitur; & noſtra ferunt vota irrita venti:
Quos forſan fera per ſiluas inuenit, & ambos
Diſcerpſit morſu, atq. auibus, canibuſq. reliquit.
En etiam ceu non ageret me cura, dolorq.
Tantarum rerum expertem; noſtriq. fuiſſent
Iam caſſi lacrymis oculi; ſuſpiria ceu non
Crebra nimis quaterent longo præcordia queſtu.
Hæc mihi ſors rerum manet intentata, meumq.
Quem rerum heredem vnigenam me linquere rebar
Extremo hoc ſenij ſpatio; per inania cæli,

Inq. auidas Syrtes tulerunt mea gaudia Cauri,
Non optata ſemel: natum nam cædere cogor,
Atq. illum in rapidos ignes iugulare paterna
Hac dextra. heu caſus nullis auditus in oris.
Nonne fuit ſatius natis caruiſſe, nec vllum
Speraſſe ex me me heredem, nulloſq. nepotes?
Quem genui interimam, nec me matrisque, meiq.
Tanget amor, natiq. ſimul nil tale merentis?
Nempe alius non ſic afflatus numine Patris
Aeterni, forſan corde hæc dixiſſet amaro.
Nam quis tam ferus eſt, qui non deploret amici
Vnanimis ſubitum interitum, caſusve ſiniſtros?
At non ille tamen dilecti funera nati
Defleuit. fleuit Dauid poſtquam agmina verſa
Audijt, interitum & Saulis, Ionathæq. cruentum:
Et veſtem ſcidit, & conſperſit puluere crines:
Inſidias quamuis illi rex ſæpe paraſſet,
Inferriq. necem inſonti mandaſſet acerbam.
Et circumſtantes ſocij fleuere, duceſque,
Quos ſecum bello inſignes rex Dauid habebat.
Idem Abſalonis defleuit funera nati,
Qui ſecum infeſtis pugnam commiſerat armis.
Aſt diuinum Abraham ſermonem mente reuoluens,
Exequitur propere ſummi mandata parentis.
Ac poſtquam aerij conſpexit culmina montis,
Continuo hunc verſus non tardis paſſibus ibat.
Vt vero montis radices venit ad imas
Subſtitit, & faciem non pallidus; at magis ardens
Inceptum perrexit iter; dixitq. duobus,
Quos ſecum adduxit: Vos feſſi hic ſiſtite greſſus:
Nos vero montem ſoli aſcendemus opacum,
At

Atq. ibi adorabo diuinum numen, & ipſi
Facta olim Domino reddam mea vota; reuertarq.
Ad vos cum puero perfectis ordine rebus.
Dehinc teneri impoſuit nati ligna arida dorſo:
Ipſe enſem incuruum dextra, læuaq. gerebat
Semiuſtum torrem. ſed dum nemora ardua ſubter
Ambo irent taciti : blanda ſic voce parentem
Alloquitur puer, Hircanas quæ flectere tigres
Poſſet, & Eridani torrentes ſiſtere curſus,
Ne dum hominum humanos ſenſus, animumq. paternũ:
Tu portas ignem, & gladium: ſed victima nulla eſt,
Quæ calido tingat cultrumque, aramq. cruore.
Dixerat, ille autem ceu ſaxum immobile ponto
In medio poſitum, quod non veniente procella,
Non flatu Boreæ horriſono, fluctuve mouetur,
Sic dictis Abraham nati non flectitur vllis,
Quem genuit; tanto nec frangitur ille dolore.
Mens eadem aſt illi perſtat: nec fundit amaras
Ex oculis lacrymas nece nati, aut turbidus ipſe eſt:
At placide hæc reſponſa dedit: Mi nate relinquo
Hanc ipſi curam Domino. montiſq. cacumen
Deuenit properans, quo ſacram conſtruit aram,
E lapide informi crebris & flatibus ignem
Suſcitat impoſitum folijs arentibus. Iſaac
Dehinc genitor natum vinclis, & fune reuinxit,
Et ſupra faſcem hunc poſuit, veluti foret almo
Parua bidens mactanda patri: tacitusq. paternum
Demiſſa ceruice ictum expectabat, & acre
Vulnus in altari poſitus: nam viderat enſem
Sublatum patris dextra, mortemq. ferentem.
Saltem illum blandis verbis affatus, & illum

Solatus foret amplexu, vultuq. paterno.
Forte alius puero mœrens hæc dicta dediſſet:
Non ego nate volens, non in te percitus ira
Id facio, quem nunc teneo, & mox ſternere ferro
Certa mihi mens eſt: Domini tu victima iuſſu es,
Qui mare, qui terras, qui cæli condidit arces.
Non hoſtem me nate tuum, ſed reſpice patrem,
Vllus edat nec te tacitum dolor: ipſe ego tecum
Optaui ſemper vitam producere, teq.
Linquere tot rerum heredem mi nate mearum,
Atq. ex te genitos noſtra de ſtirpe nepotes
Cernere, & ante tuos obitus me linquere ſemper
Morte mea has humiles terras, condiq. ſepulchro
Ipſe tuis manibus: ſed cum ſint cuncta ſupremo
Poſtponenda Deo, mihi parce: atq. vltima patri
Oſcula tu interea mihi non dare nate negabis.
Talia ſed non ille animo voluebat, & vni
Sacro erat huic tantum intentus, dextraq. tenebat
Alte diſtrictum gladium, læuaq. premebat
Iſaac dilectum: veluti de more ſacerdos
In ſacris premere eſt ſolitus vitulumve, bidentemv
Iſaac interea vitam gladio ipſe dediſſet;
Ni foret e celſo vox vertice reddita cæli,
Atq. inclamaſſet duplicatis vocibus Abraham,
Nuntius æterni Patris aliger, & dixiſſet:
In puerum ne extende manum, ſed contrahe dextram
Victima nam tibi non deerit: tu vincula nati
Stuppea ſolue tui: nunc noui te mea iuſſa,
Sint ea magna licet, ſeruare haud pectore ficto:
Meq. times, nam te haud nati tetigit dolor vllus
Vnigenæ: nec me propter tua dextra pepercit
Immer

Immeritæ morti addicto: tua certa voluntas
Iſta loco eſt pecudis mihi cæſæ in limine templi.
Noluit omnipotens genitor ſine cæde reuerti
In ſedes Abraham Mambræ. namq. ille vbi vultus
Suſtulit, aſpexit vicino in vertice caprum
Vepribus a tergo perplexum cornua denſis.
Tunc alacris ſe tollit humo, & lętatus ad aram
Adduxit pecudem oblatam, cui crura pedesq.
Alligat, æternoq. Patri pro munere grates
Ingentes agit: ipſe aries iugulo accipit enſem
Letiferum, atq. aram ſpumanti ſanguine tingit.
Nati magne tui mortem non accipit Abraham
Rerum opifex, mundo quia prorſus inutilis eſſet.
Eſt patri æterno dilectus filius, in quo
Noſtra ſalus poſita eſt, necnon ſpes omnis in illo
Humani generis. longo hic poſt tempore formam
Induet humanam, & tenues exibit in auras
Virgineo ex vtero, & Solymis habitabit in oris.
Hic palmas ferro, atq. pedes traiectus acuto,
Atq. latus, pœnasq. graues mortemq. ſubibit,
Vt redimat mortale genus de carcere tetro,
Et ducat nitidas cæli ſublimis ad oras.
Significabat enim ſacrum hoc crudele, cruentam
Horrendamq. necem Chriſti, plagaſq. crucemq.

FINIS.

*Sumptum ex libello Athanaſij epiſcopi Ale-
xādrinæ vrbis de paſſione imaginis* IESV *Chri-
ſti, qualiter crucifixa eſt in Syria, in vrbe Bery-
so: qui citatur in ſeptima Synodo, ſecunda Ni-
cæna, actione quarta, ſub Conſtantino iuniore,
& Irene eius matre celebrata.*

*Petrus Nicomediæ epiſcopus libellum hunc
diui Athanaſij eſſe ſcribit.*

ARGVMENTVM.

Beryti Hebræi cum Chriſti effigiē tormentis omni-
bus quæ Chriſtus pertulit affeciſſent: effluente
e latere ſanguine, quo morbi omnes ſanabantur,
ad Chriſti fidem conuerſi ſunt.

*ACcidit Aſſyriæ res hæc notiſſima in oris.
Berytus poſita eſt inter Sidona, Tyrumque;
Quam multi Solymę gentis, noſtræq. colebant.
Vrbe domum hac magna populus Iudæus habebat:
Qua de more preces effundere rite ſolebant.
Vir iuſtus, metuensq. Deum conduxerat ædes
Hanc iuxta, & Chriſti ſecreta in ſede locarat
Effigiem ex ligno: ſed cum migraſſet ab illa
Sede in ſedem aliam; thalamo pius ille reliquit
Oblitam effigiem: nec tu mirabere, namq.
Conſilio hęc, nutuq. Dei facta eſſe fatendum eſt:
Qui quondam cæli de vertice venit, vt ipſum*

Mo-

Morte ſua mortale genus de ſede profundi
Tartarea eripiat; nitidis atq. inferat aſtris:
Vtq. bonis etiam ſua tot miracula monſtret,
Signaque, confirmetq. illos, grauiterq. malorum
Perfidiam increpitet. mox & conduxit eandem
Hebræus ſedem, qua liquerat ille receſſu
Suſpenſam obſcuro effigiem: Iudæus at ipſam
Secreto poſitam in thalamo non viderat vnquam.
Sed cum luce ſacra ſocium in ſua tecta vocaſſet
Ad certos de more cibos epulasq. vetuſto;
Atq. dapes inter poſitas, dum multa loquuntur
Inter ſe, thalamo ſubluſtri vidit Hebræus
Accitus Chriſti effigiem, mentemq. furore
Accenſus ſubito ardenti, ſe turbidus ira
Suſcitat, atq. domum totam clamore repleuit:
Et ſocium infrendens mala iurgia iactat in ipſum;
Fudit & in Chriſtum conuicia plurima, & infit:
Abramidum cum tu genus alto a ſanguine ducas,
Inuiſam hanc ſtatuam nobis in ſede remota
Cur ſeruas? tunc admirans, atq. inſcius hoſpes,
Et iurans, ſe vnquam thalamo hanc vidiſſe negabat.
Quid dicam? ſiluit malus ille, ſilenſq. receſſit,
Primoresq. adijt gentis; queis cura ſacrorum
Credita erat, factiq. notat nil tale timentem
Crimine iam notum a teneris, ac talibus infit:
Tecta habitat quidam ex noſtris, quæ proxima ſacræ
Reſpondent domui, ſolido qui ex ſtipite ſeruat
Confectam Chriſti ſtatuam in penetralibus atris,
Quæ pulchra eſt, & magna ſatis. tunc omne fremebat
Concilium inter ſe, poſtquam cuncti hoc ſcelus audax
Audiuere; tamen tacuit: namq. humida campos

Oceani, & terras inuoluere cœperat vmbra
Nox picea, ſed non obliti cum noua lampas
Solis ab Eoo luſtraſſet littore cælum.
Mane ſacerdotes ſummo cum præſide gentis
Vicinam petiere domum: delator Hebręus
Anteibat celerans omnes; nouus incola tecti
Intus erat, nil tale putans: qui poſt vbi vidit
Hos pulſare fores; actutum ipſe recluſit:
Ingreſſi, aſpiciunt intus quod dixerat illis
Delator: namq. in thalamo ſuſpenſa manebat
Haud dubia effigies Chriſti: tunc protinus omnes
Iniecere manus illi, grauibusq. viciſſim
Opprobrijs ipſum vrgebant: dehinc verbera multa,
Sæuaq. perpeſſum thalamo eiecere gementem.
Tum gens ceruicis duræ, Chanaamq. propago,
Et nobis infenſa odijs, facto agmine Chriſti
Depoſuere ſolo lignum venerabile, & vna,
Vnanimesq. ferunt hæc verba infanda viciſſim:
Quandoquidem Chriſti fama haud obſcura, leuisq.
Ad noſtras non tantum aures, ſed nota per vrbes,
Atq. etiam maris extremi peruenit ad oras:
Atq. modis noſtros varijs, verbisq. parentes
Irriſiſſe olim iam paſſum verbera Chriſtum,
Nos quoq. progenies illorum, facta ſequamur
Illa eadem. mora nulla alacres illudere primum
Cœpere huic ſtatuæ, tortis & cædere loris.
Atq. alius rabido hæc profudit pectore: Noſtri
E ſpinis Chriſti caput incinxere corona:
Nos etiam ſpinis cingamus imaginis huius
Tempora: & intactum nil nos linquamus; vt olim
Fecerunt noſtri. tandemq. hæc perfida proles,

Et genita ex Belial, perfricta & fronte, furorem
Concepit mente infrenem, ſaturata nec vnquam
In Chriſtum ipſa odijs voces prorupit in illas:
Fabula non vana eſt; ferrata cuſpide miles
Iamdudum extincti perfodit pectus IESV;
Qua dextrum latus eſt: addamus nos quoq. partem
Extremam hanc etiam, ne nos feciſſe minus, quàm
Noſtri olim fecere patres dicamur inertes.
Non ſecus ac deprenſum inter nodoſa leonem
Retia; cum cingunt dextra, læuaq. moloſſi
Latratu, morſuq. petunt: at læta iuuentus
Venantum capto inſultant, & ſpicula figunt
Viſceribus, cum dente canes feriuntq. trahuntque:
Sparſaq. tunc circum viridis rubet herba cruore.
Quid dicam? tempus non longum effluxit, & haſtam
Iuſſere afferri, atq. vni de gente dederunt;
Et pectus ſtatuæ ingenti percelleret ictu.
Qui poſtquam hoc facinus inflicto vulnere fecit:
Res mira, & non vnquam aliàs audita, repente
Namq. & aqua, & ſanguis infando e vulnere fluxit.
In nece ſigna autem Domini quæcumq. fuerunt
Et viſa, atq. audita palam, quo tempore celſa
In cruce pendebat mundi ſaluator IESVS;
Illa eadem euenere etiam: gentiſq. miniſter
Aſpiciens late fuſum per membra cruorem,
Atq. rei ſeriem, & factum miſerabile, dixit:
Quem nunc finem habeat res hæc videamus; & vrnam
Afferri iubet haud paruam, lateriq. cruento
Allatam admouit, tunc qua de pectore Chriſtus
Magnum expirabat (viſu mirabile) flumen
Sanguinis. hæc cernens princeps ſic farier orſus:

Hi

Hi quoniam qui ſunt Chriſti præcepta ſecuti,
Atq. colunt illum, ſuper ipſo multa ſuſurrant:
Quem factis ſupra cunctis mirantibus omnes
Mortales iuiſſe ferunt, quæ ſæcula lapſa
Efficere haud potuere vnquam: & dixere feramus
Vrnam hanc ad ſacram ſedem, ægrotosq. vocemus,
Quos omnes hoc vngamus medicamine: nam ſi
Quæ dicuntur erunt de Chriſto vera, repente
Euadent morbo: ſi vero haud tabe leuatos
Cernemus, fient nugæ, & ludibria vulgi.
Hydraq. actutum ſacram defertur ad ædem:
Atq. ſub aeria oppreſſos teſtudine morbo
Acciri iuſſere: adſunt de more vocati.
Aduenitq. ſenex neruos reſolutus, & omni
(Vt lucem hanc hauſit) ſine robore: rite ſacerdos
Primum vnxit, primuſq. abijt, liquitq. grabatum:
Atq. Deo grates lacrymis rorantibus egit.
Luminibus captos adducunt, atq. perungunt
Illorum cæcos oculos: qui protinus omnes
Optatum lumen (ceu pulſa nube) receptant.
Firmauere etiam claudi veſtigia, & aures
Surdorum audiuere ſonos, & verba loquentum.
Aduenere alij varijs languoribus acti;
Quorum artes medicæ haud potuerunt tollere morbos,
Carminave, Euboicis aut lectæ in montibus herbæ.
Vnanimes vero Iſacidæ, vt videre tot ægros
Omnes incolumes, Chriſto hæc dixere gementes:
Credimus o tibi Chriſte, & te veneramur obortis
Cum lacrymis proni in terram: quem morte cruenta
Et turpi falſo damnarunt crimine patres
Noſtri olim: nunc a nobis hanc in cruce figi

Paſſus

Paſſus es effigiem. crimen quod fecimus omnes
x animo delere tuo te Chriſte precamur.
nq. viam duc nos, duce qua tua iuſſa ſequamur.
is dictis ſubito cuncti acceſſere miniſtrum
upremum noſtræ gentis, rerumq. ſacrarum,
t tanti huic ſeriem facti expoſuere, & atrocis
riminis in Chriſti effigiem, veniamq. petebant
ommiſſi ſceleris. Præſul ſermone peracto
llos dimiſit lætos, certosq. vocauit
Mane ſacerdotes, qui ſacris ritibus illos
nſtruerent, ſummiq. Patris mandata docerent:
uiq. hanc in multos Soles extendere curam
oſſent: quos omnes tinxere ſalubribus vndis
rimores, nec non plebem. Antiſteſq. ſacrauit
uce ſacra illorum (cunctis adſtantibus) ædem:
Saluatoris mundi memorabile nomen
uic ædi vnanimes cuncti impoſuere vetuſtæ:
t bicolore hedera, & myrto, ſemperq. virenti
lta coronarunt templi ſacra limina lauro.
audia permixti communia declarabant
ebræi noſtris, vultuque, animoq. viciſſim;
ota exultabat Berytos maxima late
ætitia, haud tantum propter iam libera morbo
orpora, & inſomni cura, ſed propter Auerno
xemptas ipſorum animas, pœnaq. perenni.

FINIS.

Miraculum imaginis Chriſti crucifixi in tabula depictæ. Ex Gregorio Archiepiſcopo Turonenſi.

ARGVMENTVM.

Hebræus tabellam, in qua Chriſti crucifixi imago picta erat, e templo noctu raptam percuſſit, domumq. detulit: illa ſanguine manans Hebræi veſtem, & viam tinxit. Sacerdotes mane animaduertentes tabellam abeſſe, per ſigna ſanguinis ad Hebræi domum peruenere: qui re cognita lapidibus obrutus eſt.

CVm ſacra Hebræus tabulam vidiſſet in æde,
In cruce pendentis qua Saluatoris imago
Picta erat: indignans inimico hæc pectore fudit:
En ſolitus ſermone ſuo ſeducere turbas,
Qui noſtrę gentis turbo ſęuiſſimus, illam
Ceu Notus, huc illuc nigrantia per freta voluit.
Nos etiam amiſſo commota per æquora regno,
Quaſſatæ vt puppes ferimur, cum apparet Orion.
Dixit, & ingreſſus ſub opaca eſt nocte ſacellum,
Et tabulam arripuit manibus, de more tenebat
Quam clauo affixo paries prope numinis aram
Aeterni, & gladio educto ferus ille tabellam
Transfodit: mox occultans ſub veſte paternam
Attulit ad ſedem tacitus, thalamumq. petiuit,
Cum nox & cælum & terras tenebroſa teneret,
Atq. ignem cinere obductum, ligniſq. retexit,
Traderet vt flammis animo indignante tabellam.

(Horreſc

(Horreſco id memorans) de vulnere quod ferus ille
Fecerat, erupit non copia parua cruoris:
lle ira accenſus rabida, ſubitoq. furore
Viderat haud ictum teli, nec ſanguinis vndam
enſerat ingentem; tenebras ob noctis obortæ.
ed poſtquam ſparſum largo ſe ſanguine vidit:
Ne tantum ſcelus hoc hominum penetraret ad aures
Permetuens, tabulam ſecreta in ſede recondit,
Vlterius non illam auſus contingere, tanto
Attonitus facto. ſed poſtquam lampade denſas
imouit noctis tenebras, lucemq. reduxit
laram oriens, templi ſubito venere miniſtri,
Atq. ſacerdotes facturi ſueta ſupremo
acra Patri, templumq. ingreſſi, & poplite flexo
t capite ante aram, perfracto pariete cernunt
Ablatam furto tabulam: trepidiq. requirunt
er templum, atq. aras, ſubterq. ſedilia templi.
ox dextra aſpiciunt effuſi ſigna cruoris:
Iam cruor ille viam maculis ſignarat, & ipſum
etexit furem: tunc ſanguine ſemita duxit
da ſacerdotes recta latronis ad ædem:
trantesq. domum furem inuenere negantem
mnia, nec facti ſeriem memorare volentem:
dæo at non credentes, perquirere totam
tentiq. vnanimesq. domum, locaq. abdita tecti:
am tandem inuenere, ſacrata inq. æde locarunt.
idam autem ex noſtris nolentem vera fateri
nuictum furti Hebræum, ſacroq. videntes
nguine concretam veſtem, trepidumq. timore,
rueruat multis tecti prope limina ſaxis.

FINIS.

IOSEPH.

EX SERMONE DIVI EPHREM diaconi eccleſiæ Ediſſenæ de laudibus ſancti Ioſeph Patriarchæ.

Ioſeph a fratribus tunica ſpoliatus.

SE Ioſeph tunica ſpoliatum vt vidit ab ipſis
Fratribus, actutum mortẽ qui inferre parabant,
Atq. illum in veterem ciſternam trudere, viſu
Diriguit, nil tale putans, cauſam licet ille
Noſceret inuidiæ atq. odij. nam ſomnia, quæ per
Dulcem nocte atra vidit, gratamq. quietem,
Germanis ſępe incautus narrauerat: vnde
Inuidię caput, & crimen manarat: & ille
Proſpiciens non poſſe manus euadere fratrum,
Ad lacrymas, humileſq. preces ſe vertere. namq.
Nullus erat, puero auxilium qui ferre ſupremis
In rebus poſſet: ſupplex ſe, & pronus ad ipſos
Vertit, vbi via vix voci laxata dolore eſt.
O fratres tam dira in me quæ vos agit ira?
Ponite nunc animos, aureſq. aduertite veſtras
Ad me oro, nam pauca loquar. mea mater ab oris
Conceſſit dudum ſuperis: quam deflet ademptam
Inſolabiliter genitor. cur addere vultis
Patri alias lacrymas, alia inſuper & lamenta?
Reddite me patri, atq. meas ne ſpernite voces.
Ille meos reditus noctemq. diemq. moratur:
Vos vero patris, & veſtri mifereſcite fratris:
Perq. Deum vos obteſtor, pariterq. parentem.

At fratres precibus tantis non pectora flexi,
Nomine non ſummi Patris, qui temperat oras
Aethereas, quamquam ille pedes amplexus obortis
Cum lacrymis proſtratus humi, clamansq. rogaret
Tot fratres, tamen in foueam miſere vetuſtam,
Et merſam tenebris late & caligine denſa.

Ioſeph in ciſternam proiectus quid dixerit.

CIſternam in veterem Ioſeph demiſſus acerbo
Cum gemitu, ſortemq. ſuam, patrisq. dolorem
Ingemuit, traxitq. dolens ſuſpiria ab alto
Pectore, & hæc lacrymans dixit: Pater aſpice Iacob,
Quæ nunc euenere mihi: miſere profundam
In foueam me me hanc fratres, non verba precesque,
Non lacrymæ, nomenq. tuum valuere, ſed agnum
Ceu rabidi inuaſere lupi, ego dum tua iuſſa
Exequor, in nemorum & ſaltus perquirere fratres
Incumbo huc illuc trepidus; fruſtraq. meos tu
Expectas reditus, nunc ſim cum carcere clauſus,
Ceu latro, ſolitasq. mihi non reddere voces,
Non audire licet tibi nunc, humerisq. ſenectus
Amplius haud tua tarda meis innititur, & te
Non vltra aſpicio, cum ſim diuiſus in annis
His teneris a te. ſed quis mihi forte columbam
Præpetibus celerem pennis det, quæ tibi noſtram
Nuntiet aduentare necem, lucemq. ſupremam?
Iuſti Abelq. tu ò terra olim perfuſa cruore
Clamaſti ad cæli regem, Dominumq. Deumque,
Sanguine pro effuſo pueri: tu nunc quoq. clama,
Defer & hos gemitus iam mœſti patris ad aures.

IACOB LVCTVS.

SAnguine cum nati tunicam vidiſſet Iacob
Reſperſam multo, vultum dimiſit, & vlnis
Percuſſit geminis pectus, trepidansq. recenti
Vulnere concuſſus mentem, magno ipſe vlulatu
Impleuit tecta alta domus, dehinc talia fatur:
An ne eſt iſta mei dilecti veſtis Ioſeph?
Peſſima quem fera diſcerpſit, campisq. reliquit
Exanimem? cur non eadem me tunc fera pro te
Aggrediens mihi dente latus traiecit acuto?
Deficiantq. oculi fletu tua funera propter,
Et ſuper obducta caligine deſtituat me
Lux mea,tu quondam mea lux o nate ſenectæ,
Cura recens,viuo nec te miſerande relinquam
Ante meos obitus vitam hanc, nec vulnera poſſum
Hæc tua et abluere his lacrymis, extremaq. labris
Oſcula ferre tuis , licuit nec condere ſaxo,
Atq. aloe corpus , liquida & perfundere myrrha,
Induere & ſolitis te veſtibus , & comes ire
Ad tumulum, ſacri faciunt dum iuſta miniſtri.
Atq. heu me miſerum in tenebris luctuq. relinquis:
Quin etiam tunica hæc mecum deſcendet ad oras
Infernas: etenim ſine te non cernere poſſum
Fulgentes Solis radios,non ſidera noctis,
Mors fuerit nato, longæuo eademq. parenti.

IOSEPH VENDITVS.

EGregium Ioſeph forma, & florentibus annis
Vendiderant nuper Iacob nati Iſmaelitis,

Aegypt

Aegypti cum merce ſua tendentibus oras.
Lumina conuertit verſus, qua condita longe
Mater erat, memor illius tunc ora rigauit
Cum lacrymis, dicens: Mater, quæ rupe ſub alta
Iam tumulata iaces, exurge, atq. aſpice natum
Ipſa tuum Ioſeph, quem magno ſemper amore
Dilexti, tua donec erat tibi vita ſuperſtes:
Atq. audi, acciderit quis nunc mihi caſus, & vna
Hanc deſle mecum ærumnam, & ſolare dolentem.
Namq. ego nunc ducor, tamquam prædator, ad oras
Aegypti, & fratres me mercatoribus iſtis
Conceſſere mei precio, velut agnus ouili
Eſſem ſublatus. ſed quæ mihi contingit vni
Ignorat genitor, nec adhuc peruenit ad aures
Illius hoc facinus fratrum exitiale, ferumq.
Inſontem in fratrem admiſſum: priuatus Iacob
Cum patre, ſic genitrix quondam tu me queq paruum
Liquiſti, ſubitam ob mortem. mea lumina fletu
Languida ſunt, lacrymarũ imbrẽ qua ferre valent non.
Pectore non tantos queſtus finiſſet Ioſeph
Rumpere, ter magna puerum niſi voce vocaſſent
Iſmaelitæ illum lacrymantem funera matris.

Ioſeph inſidijs mulieris appetitus, rogat Deum, vt ſe liberet.

PVtiferis puerum coniux ardebat Ioſeph,
Sauciaq. occultum ſub pectore vulnus alebat,
Atq. illum orabat ſupplex; vt vellet amori
Reſpondere ſuo, curaſq. æquare: ſed ille
Permetuens regem cęli ſpernebat amantis

Illecebras, blandaſq. preces, & munera fidus
Putifaris ſeruus domini, & conuerſus olympi
Sidera ad alta, Deum auxilio ſic voce ciebat.
Summe Pater, qui me è fouea, fratrumq. meorum
Eripuiſti olim e manibus, tu da pater, & nunc
Auxilium, vireſq. mihi, roburq. animumq.
Aduerſus monſtrum hoc ingens, dirumq. ferumque.
Alme Pater, Pater alme vides quibus hęc mala tigris,
Peſtiſque, vt nullo frontem ſuffuſa rubore,
Et cum muneribus multis & cum prece multa
Me vocet, & cum fraude petat: tu fraudibus hiſce
Obijce nigrantem nubem, tantoſq. furores
Illius defende precor, quos hæc fera dudum
Concepit, verſatq. nouas ſuq pectore fraudes.
Illa etenim non ferre moras vult, & mihi ſemper
Inſidias ſtruit, inq. ſuos inducere caſſes
Tentat, & occulto ſperat me perdere poſſe
Flagitio, vt ſecum moriar, immerſus inquis
Criminibus, & degenerem a virtute paterna,
Maiorumque: meas voces Iacob pater audi,
Ac pro me Dominum rogita, qui te quoq. duris
Caſibus eripuit, necnon ſummiſq. periclis,
Deſerat vt ne me hoc bello, quod peſſima mouit
Fœmina me contra, tedas quæ oblita mariti,
Iuraque poſſe putat vetitis me inuoluere flammis.
Hæc muliebris enim pugna eſt magis aſpera, bellumq.
Hoc crudele magis, quod ſęua hæc bellua tentat
In me nunc, quàm quod fratres inferre parabant.
Illud enim corpus tumulo dabat, hoc ſed ab ipſo
Ipſam animam patre ab æterno, certaq. ſalute
Diuidit, indignumq. facit cæleſtibus oris.

Puti-

Putifaris vxor quomodo Ioſephum criminata fuerit detegit, & culpam ſuam fatetur.

VRbem per mediam curru Pharaonis Ioſeph,
Et chlamydē intextam auro, gemmisq. gerentē,
Aegypti ornatum Regis, quem turba virorum
Armatorum ingens cingebat, vidit vt heros
Putifar, obſtupuit, pallorq. per ora cucurrit
Illius: & trepidans ſeſe in ſua tecta recepit,
Attonitus nouitate rei. nam carcere claudi
Credulus ille olim, nimiumq. vxorius, ipſum
Immunem tanti ſceleris mandarat Ioſeph:
Vxoremq. vocans tecti in penetralibus, inſit:
Rem non credibilem dicam tibi, quam mea nunc nunc
Lumina videre, o coniux. Hebræus Ioſeph
Ille tuum ingreſſus thalamum, quo forte iacebas
Strata ſuper, cupidusq. tibi vim inferre, repulſam
Eſt paſſus, clamq. effugiens veſtem ille reliquit
Admiſſi teſtem ſceleris, timor ingruit, & me
Vrget ſollicitum, quia quondam ſeruus Ioſeph
Pręſidet Aegypto: Regis namq. ille ſuperbo
Inuehitur curru, cinctus diademate crines,
Et chlamyde ornatus, collum & circumdatus auro,
Vrbem per mediam. hunc omnes venerantur, & illi
Vt Regi aſſurgunt. ego cum perferre nequirem
Inſignem rutilis gemmis auroq. quadrigam,
Egregiam & iuuenis faciem, ſubito eripui me
Primorum e cœtu tacitus. tunc conſcia facti
Vxor ait: Ne forte acuat tibi cura timorem
Hæc tua, tu nunc pelle metum de corde recentem.
Ordine cuncta tibi retegam: nam me malus error

Abſtulit, vt vidi prima lanugine Ioſeph
Flauentem roſeas malas, plenasq. pudoris
Virginei. ſed quid dicam? labefacta repente
Oſſa per, & teneros artus noua flamma cucurrit,
Quæ me ſurripuit mihi tunc, hæſitq. medullis.
Ipſa fui, coniunx, crimen, thalamosq. iugales
Poſthabui inſano mentem concuſſa furore.
Heu quoties volui tantas extinguere flammas,
Atq. meos alio toties auertere ſenſus?
Ipſa tamen pueri magis accendebar amore.
Ipſe mali haud conſors Ioſeph, ſed me argue culpæ:
Parce tamen, nam vera feram, nam vera fatebor:
Inijcere ipſa manus puero, votisq. potiri
Cum vellem, tecti ſola in penetralibus altis
Sollicitabam animum illius, blandis modo verbis,
Et modo muneribus: ſpreuit ſed munera, noſtrasq.
Illecebras, nec me miſeram miſeratus amantem eſt,
Implentemq. ſinum lacrymis, & multa gementem.
Surdior æquoribus namq. ille immota tenebat
Lumina, qui ſolo aſpectu, nutuve dolentem
Solari poterat, tantas & pellere curas.
Hic noſtris tandem haud lacrymis, noſtrove dolore
Euictus, roſeo ſic talia fudit ab ore:
Tu mea nunc domina es, dominiq. iugalia vincla
Rumpere connubij ſuades, & lædere quæris
Fœdera conſortis thalami, qui me quoque nati
Inſtar habet, dominumq. domus, rerumq. ſuarum
Conſtituit me, te præter? ſed da mihi, quonam
Ipſe modo facere hoc poſſim. mandata reſoluam
An domini? legemve Dei, patrumq. meorum
Oblitus, ſcelerisq. reus ſim deniq. tanti?

Deſine arenoſis committere ſemina ſulcis.
His ego ſermonem abrupi, veſtemq. ſiniſtra
Illius arripui: qui tunc celerauit, amictu
Dimiſſo, per longa fugam penetralia tecti.
Ipſa fui tunc cauſa mali, non ipſe, licet tunc
Clamaſſem, & thalamũ impleſſem clamore, domũque,
Hæc finxi deluſa nouo, & concuſſa dolore.
Sicut & ipſa fui non paruula cauſa ruinæ
Illius, ſum nunc caput & ſum cauſa ſalutis.
Per me etenim regnum ille tenet, currumq. ſonanti
Inuehitur, Regisq. loco dat iura, regitq.
Aegypti populos lęta ditione potentes.
Et merito hunc regnis Pharao pręfecit auitis:
In me namq. fuit tacitusque, & mitis Ioſeph:
Ille ignominia, probroq. notatus apud te
Me propter, quod ſuſtinuit tunc carcere cęco
Damnatus, labem iniectam, maculamq. retexit
Vlli non vnquam de me, nec queſtus iniquo eſt
Flagitio. tu perge igitur cum ciuibus, & cum
Principibus, regemq. nouum ſecurus adora,
Atq. rei ſeriem memora, & ſupplex pete pacem.
Maiori nam dignus erat pœnaque, grauiq.
Supplicio, violare auſus communia lecti
Fœdera: ſed clemens tu tantum carcere dignum
Duxiſti, non verberibus, non compede dura.

FINIS.

IN IEIVNIVM CHRISTI.

ARGVMENTVM.

Quadragenorum dierum ieiunium a Patribus inſti
tutum, originem ducere ait a Chriſti ieiunio; qu
ipſe poſt baptiſmum in locis ſolis laborauit.

INſtituere patres ſancti ieiunia quondam,
Queis Chriſtus pręcepta dedit, qua Sol cadit, & qu
Tollit ſe, illius veſtigia fida ſecuti:
Ipſe etenim petijt deſerta, atq. inuia, perq.
Quadraginta dies totos ieiunia ſeruans
Vixit ibi ſolus inter caua ſaxa, ferasque,
Poſtquam artus ſacros Iordanis tinxit in amne,
Findit Idumęos placidis qui curſibus agros,
Gemmanti Gange, atq. ipſo felicior Hermo,
Ardentes quamuis auro deuoluat arenas:
Namq. ſuis artus meruit contingere lymphis
Illius, ſumma e cæli qui venerat arce.
Tu vero mea ſit fragilis cum vita, meiq.
Meta incerta obitus, operum da Chriſte tuorum
Partem aliquam me poſſe ſequi, pariterq. laborum.
Tuq. idem ſpes certa hominum, rerumq. potens Rex,
Atq. tui patris æterni mirabile lumen,
Reſpice me, ANTONIQ. tui nunc dirige greſſus:
Nam felix eſt ille, tuo quem Chriſte tueris
Præſidio, non qui mortales ambit honores,
Non magnas Orientis opes, auramq. potentum,
Sed ponit ſpem certam in te Dominoque, Deoque.
Proq. tuis in me meritis, te laudibus vnum

Proſequa

Proſequar, vt fas eſt, nec erit nox vlla, dieſque,
In qua non habeam meritas ante omnia grates,
Dum reget hos artus cęli ſpirabilis aura.

IN CHRISTI RESVRRECTIONEM.

ARGVMENTVM.

Celebrat diem, quo Chriſtus poſt patres ex inferis eductos reſurrexit: narratq. multis argumentis Chriſtum reſurrectionem ſuam declaraſſe.

O Salue ante alias anni Ver pulchrius horas,
Dignius & vatum cantu ſuper ęthera ferri:
Humanos te ineunte etenim Deus induit artus,
Et duro occubuit ligno: victorq. ſepulchro
Mane reſurrexit, cum iam aduentaret Eoo
Tertia ab orbe dies. tuq. es pulcherrima, necnon
Lux celebranda pijs, licuit cui cernere victa
Morte reſurgentem Chriſtum. vos plaudite cuncti
Mortales, illum celebrent volucreſque, feræque,
Et quæ cæruleis pontus fert monſtra ſub vndis.
Tu Sol, tuq. etiam Luna, & vos ſidera, vos &
Collaudate Deum patres, quos carcere cæco
(Pœnarum tamen immunes) ſpatioſa tenebat
Tunc regio, & late denſis obducta tenebris.
Cum vero ſuperas remeaſſet Chriſtus ad auras,
Intrauit tecti foribus penetralia clauſis:
Vulneraq. oſtendit ligno perpeſſus in alto
Quæ fuerat ſocijs vndenis: & iubet illos
Tangere corporeos artus, non corporis vmbram.

Illum

Illum accumbentem menſis videre, loquentemq.
Vt prius, ethereas cum cęli carperet auras.
Atq. ipſum ſanctę comites videre parentis:
Credenteſq. alij plures videre prius, quam
Aethereas cęli victor conſcenderet arcis.

IN ASCENSIONEM DOMINI.

ARGVMENTVM.

Chriſtus quadrageſimo poſt reſurrectionẽ ſuã die, in monte Oliueti, cunctis videntibus diſcipulis, ſe in cælum ſuſtulit, ducens ſecum patres, quos ex inferis eduxerat. deſcribitur & ingens beatorum omnium ſpirituum illi occurrentiũ lætitia.

CHriſtus vbi ſuperas cæli remeauit ad oras,
Infernaſq. domos, ſpoliataq. tartara liquit,
Ille quaterdenos per ſoles fratribus olim,
Quos primum elegit, Galileę eſt viſus in oris,
Cæleſtiq ſuper regno admiranda locutus.
Deinde ad Oliueti montem contendit, & omnes
Cum genitrice ſimul coniunctos ſanguine duxit,
Aethereas vnde ad ſedes radiantis Olympi
Aſcenſurus erat, mox cęli in ſede locandus:
Qui iuſſi ſubito Chriſti mandata faceſſunt,
In primiſq. parens cœtu comitata piorum,
Qui Chriſti fuerant veſtigia ſancta ſecuti,
Vertebantq. graues in dulcia gaudia luctus:
Et ſuperant alacres vicina cacumina montis.
Vtq. locum læti tenuere, redemptor IESVS
Effulgens radijs cæleſtibus aſtitit: & ſe

Oſtendens

Oſtendens illis ſic ſuaui eſt ore locutus.
Hactenus o fratres vobiſcum viuere vitam
Fas fuit: at me nunc genitor in certa reuerti
Regna iubet, cęliq. domos. vobis ego pacem
Aeternam linquo ipſe meam. ſic fatus, ab ipſa
Confeſtim ſe tollit humo: vultumque, manusque
Ad cęlum tendens cęleſtes fertur in oras:
Atq. illos linquens, illis benedixit: & omnes
Viderunt comites ipſum ſupera alta petentem:
Deuicta qui morte, poli fulgentia ſecum
Aſtra ſuper, ſummiq. vias ducebat Olympi
Felices animas, piceo quas carcere dudum
Aeternis regio tenebris immerſa tenebat:
Qui natum, patremq. ſimul per lęta canebant
Carmina: & illorum reſonabat cantibus ęther.
Quin etiam agnouere Deum, Dominumq. paternas
Intrantem Chriſtum ſedes nitidiſſima cęli
Agmina, & e cęlo noua lux effulſit aperto.
Illi oculos fixos ſupera ad conuexa tenebant,
Donec ſe Chriſtus nebula circumdatus alba
Digrediens terris patrias remeauit ad oras.
Qui poſtquam aſpexit ſociorum corda receſſu
Iam turbata ſuo, demiſit ab æthere binos
Sublimi ſubito iuuenes in veſtibus albis;
Qui pauca hęc alacres placido ſunt ore locuti.
Progenies Galilęa Deo dilecta, tueris
Quę cæli ęthereas intento lumine ſedes,
Qualis victor ouans altum penetrauit IESVS,
Quem vos intenti in cęlum vidiſtis euntem:
Sic olim in terram ſuperis remeabit ab oris.
His dictis, cęlum terra petiere relicta.

Parte

Parte alia aligeri iuuenes plauſere per altum
Aethera, & ingenti late exultauit Olympus
Lętitia : aligeriq. chori cecinere viciſſim
Ante fores ſacras ſublimis carmina cęli:
Fundebantq. ſonos citharę, dulcesq. querelas
Aliı uum manibus percuſſę, & tibia gratos
Curua dabat ſonitus, non ſibila ruſtica: namq.
Aduentante Deo portarum clauſtra patebant,
Stellantis necnon ſummi ſpatia ignea cęli,
Quę numquam Sol proſpexit, non candida Luna:
Sed Pater has nitidas ſedes, lux ipſa, beatas
Lumine perfundit, Solem qui fecit, & aſtra:
Et circum ſonuere nouis concentibus aurę. *(verſu*
Hos PERENOTTE *etiam mittit tibi Gambara*
Queis Chriſtum cecinit cęlum aſcendiſſe, patresq.
Electos olim ad tutos duxiſſe receptus.
Atq. vtinam ille idem Chriſtus ſtellantis eaſdem
Nos vocet ad cęli lætas poſt funera ſedes.

IN DIVVM ANTONIVM ABBATEM.

ARGVMENTVM.

Duram Antonij in deſertis locis vitam, diabolic moleſtias deſcribit, exin Perenotti Cardinalis n mine rogat eum, vt Deo pro ſe preces fundat.

ANTONI *pater horrentis quondam incola erem*
Delicijs qui contemptis, rebusq. paternis,
Et conſanguineis petijſti ſęua ferarum

Antr

Antra puer, vili atq. aſpro contentus amictu:
Agreſti, tenuiq. cibo: cui pocula lymphæ
Fontis erant, nigroq. ſopor mage gratus in antro,
Quam Tyrio recubare toro, gemmiſq. coruſco.
Tuq. etiam innumeras veluti fax ignea gentes.,
Quę Chriſtum haud norant, duxiſti ad certa ſalutis
Gaudia, & e tenebris ad veræ lumina vitæ.
Sicut deduxit ſubluſtri in nocte columna
Ignis ad oppoſitum littus, tutoſq. receptus
Hebræum populum Aegypti de finibus olim.
Dum vero incoleres loca ſenta, & inhoſpita eremi,
Viciſti fraudes, fucataq. verba malorum
Spirituum: exemploq. tuo coluere relictis
Faſcibus, & fundis homines, Aegyptia teſqua.
Lucifer ille malus, faſtuq. elatus inani,
Vt forma inſignem vidit ſe, dixit: In altum
Conſcendam cælum, & ponam ſuper ardua ſummi
Aſtra Patris, ſoliumq. meum, nomenque, nec illo
Inferior ero, nec factis, nec viribus impar.
Tartara ſed poſtquam Deus illum truſit ad ima,
Et ſeſe tanto ſpoliatum vidit honore:
Inuidia, atq. odio corda eſt humana, doliſque,
Ac fraude aggreſſus: ſed non te numine Patris
Confiſum æterni flexit terrore, miniſve:
In taurum ille licet ſeſe, horribilemq. draconem,
Aſpidis inq. trucis formas, vrſiq. lupiq.
Verteret, atq. ignes effunderet ore, nigrumq.
Naribus e fumum, crines & ſerperet inter
Flamma furens, ſtreperetq. horrendis vocibus antrum.
Nec non ornatæ gemmis, auroq. puellæ
Per noctem ſæpe in faciem ſeſe induit: & te
Dulcibus

Dulcibus illecebris tentauit fallere fruſtra.
Nunc ſacram ipſe oleis orno bicoloribus aram,
Liminaq. intendo templi, poſteſq. ſuperbis
Exquilus poſitos lauru, myrtoq. virenti;
Narciſſo pro purpureo, calthaque, roſaque:
Accenſaſq faces teneo de more vetuſto
Ante aram ſupplex ego, qui te nomine reddo,
A teneris & te veneror pater optime, & oro
Digneris Patrem æternum, natumq. precari,
Vt me reſpiciat. ſinat & me ducere vitam
Hanc fragilem ſine labe aliqua, & ſine crimine, qualem
Duxiſti quondam in Pharys nouus incola ſiluis.

IN SANCTVM ALBANVM MARTYREM.

ARGVMENTVM.

Deus Albani ad martyrium euntis rogatu flumen exiccauit: quo miraculo ſatelles eum occiſurus martyrij comes factus eſt: eiuſq. percuſſoris oculi illico in terram cecidere.

ANTONI, *dum tu populis das iura, bibunt qui*
Sebethi liquidos latices: Regiſq. Philippi
Sceptra, viceſq. ſubis: hoc noſtro carmine factum
Mirificum, rarumq. leges, quod contigit olim
In terris, quas durus habet, fortiſq. Britannus.
Heſperios regeret cum Maximianus iniquo
Imperio populos longe, lateq. per oras

Occiduas

Occiduas, cædes facta eſt crudelior, atq.
Maior in inſontes, verum qui numen adorant,
Quàm quæ ſub rigido cædes commiſſa Nerone eſt:
Namq. hæc peſtis atrox ſæuit biſquinq. per annos.
Huius erit belli diuiſa Britannia noſtris
Littoribus teſtis locuples: quæ diruta fundo
Templa, piasq. domos mæſta illo tempore vidit.
Albanus Verolamios non vltimus inter
Illa tempeſtate fuit: fundisq. paternis,
Sanguine & inſignis, qui tecto accepit auito
Forte ſacerdotem noſtra de gente, timentem
Principis inſidias ſæui; mandataq. contra
Edita adorantes Chriſtum, non falſa deorum
Numina, quæ vano gentes de more colebant.
Obſcuro in thalamo hic noctesque, diesq. manebat,
Orabatq. Deum parcus potusq. cibique.
Cum vero Albanus ipſum vidiſſet in ortu
Luciferi orantem tecti in penetralibus alti:
Illum adijt ſubito admirans, ſupplexq. rogauit,
Vellet vt optanti ſibi pandere relligionem,
Quam tenet. ille inquit, Non hæc ſine numine Patris
Aeterni Albane eueniunt: nam Chriſtus in oras
Te vocat æthereas, ciuemq. aſcribit Olympo.
Tunc ipſum erudijt diuini ſemina verbi,
Monſtrauitq. viam, cæli quæ ducit ad arces,
Dicens: Sperne deos, tamquam fera monſtra profundi,
Quos colis, & fruſtra ſummo venereris honore.
Interea latitare virum peruenit ad aures
Iudicis Albani in tectis. mora nulla ſatelles
Armatus dexra primo quatit oſtia ſomno.
Albanus pœnas, mortemq. ſubire cruentam

Pro Chriſto exoptans, vili ſe veſtit amictu,
Indutus quo pauper erat, poſtesq. recluſit:
Deinde ſatellitibus ſeſe obuius obtulit vltro.
Tunc illum ducunt alta ad prætoria: qui mox
Carcere concluſus piceo, denſisq. tenebris
Innumera eſt illic tormenta, & verbera paſſus,
Non metuens liquidum plumbum, clauosq. trabales,
Ex ære aut cuneos, haud ſæui iudicis iram,
Atq. minas; illum nam nouerat hoſpitis ergo
Tot tormenta pati, quem tecto admiſerat: atq.
Indignans illum rapidi torrentis ad amnem
Deduci iuſſit ſubiturum funus acerbum.
Dumq. locum peteret, quo mortem Albanus obiret:
Confertum aſpiciens pontem (nam plurima turba,
Cerneret vt mortem ipſius conuenerat illuc)
Non tranſire valens illum: namq. hic locus vltra
Flumen erat, ſontes pœnas quo ferre ſolebant:
Quod multos ſecum lapides, ſiluasq. trahebat.
Confeſtim Albanus tumida haud perterritus vnda,
Sed palmæ cupidus greſſum compreſſit ad amnem,
Ad cælum tollens oculos, ſupplexq. rogauit
Aeternum patrem, vt vellet deducere flumen,
Quo ſiccis poſſent pedibus tranſire fluenta
Turgida iam. mora nulla viri videre carentem
Et ſtrepitu, & curſu fluuium, & crepitantibus vndis.
Poſt vbi deuenere locum, tunc enſe ſatelles
Actutum poſito, Albanum dare qui modo leto
Iuſſus erat, nouitate rei ſtupefactus, humi ſe
Proiecit, ſociumq. illi ſeſe addidit vltro,
Atq. fatebatur Chriſtum ſolum eſſe colendum,
Non Martem, Bacchum, atq. Iouē, quos ante colebat.
Atq.

Atq. alius curuo caput abſtulit enſe ſatelles
Albano, quem non perfundi tunc Deus illum
Vlla lætitia permiſit: ſed caderet cum
Abſciſſum caput Albani, tunc illius vna
In terram cecidere oculi, gladiumq. relinquens
Corruit in terram actutum: ſacroq. cruore
Immerſus fruſtra ille Iouem clamore vocabat:
Non verum mundi Dominum, rerumq. parentem,
Lapſa illi poterat qui reddere lumina ſolus.
Inq. fide miles iam factus firmior, ardet
Ingenti deſiderio ſe ſubdere morti:
Quam ſubijt, nuper gladio qui inferre negarat
Albano inſonti mortem, cælumq. petiuit

IN CHRISTI TRANSFIGVRATIONEM.

ARGVMENTVM.

Dum Chriſtus in vertice montis Thabor Petro, Iacobo, & Ioanne præſentibus oraret, eius facies Solis inſtar reluxit, veſtimentaq. niue candidiora apparuere. tum vox ſummi Patris e cælo audita eſt, dicentis, Chriſtum dilectum ſibi filium, eumq. audiendum.

CVm per Iudæam, & felicem Chriſtus Idumen,
Atq. Palæſtinam diuini ſemina verbi
Spargeret, & morbis afflictos redderet ægros
Incolumes: & ſpiritibus correpta malignis
Corpora ſanaret verbo, & veſtigia claudis
Aequaret ſolito greſſu, lumen daret illi,
Qui numquam vidit lucem, & reuocaret ab oris
Infernis homines ad cæli luminis auras,

Redderet & mutilis artus, frugumq. referret
Non partem exiguam verbi de ſemine iacto.
Afflatus poſtquam diuino numine Petrus
Ante omnes alios fuerat confeſſus IESVM
Chriſtum eſſe, æternumq. æterno patre creatum,
Pauci abiere dies, cum Petrum Chriſtus eundem,
Cui Dominus cœli claues promiſerat vni:
Atq. duos, quos enixa eſt Zebedæia coniux,
Ad celſum duxit Thabor. ſed cum iuga montis
Aſcenſu aerij ſuperaſſent, vertice IESVS
Conſtitit, & cælo palmas vtraſq. tetendit,
Effuditq. preces magno, de more, parenti.
Dum vero oraret, lux cælo effulſit ab alto,
Atq. infuſa, nemus latebroſum clara retexit.
Ipſe autem effulgens mutato apparuit ore
Chriſtus, & aſpectu patuit Deus: inſtar erat nam
Illius facies Solis cum ſurgit, & almum,
Pulſa nocte, diem ſecum vehit, & fugat aſtra.
Quiq. ſacrum tenuis corpus veſtibat amictus,
Scythonias candore niues anteiebat, ob ipſum
Splendorem immenſum manantem e corpore Chriſti.
Quin etiam gemini vates, quorum vnus ab oris
Aegypti Hebræum populum pede per freta ſicco
Duxit ad oppoſitum littus, deſertaq. regna:
Cui ſtatuit leges: alter cui cælicolum Rex
Scire futura dedit, quem portauere quadrigæ
Flammiferæ in nitidam ſedemq. hortosq. beatos;
Mira apparebant hic maieſtate verendi.
In medio illorum ſtabat ſublimis IESVS.
Dum vero inter ſe loquerentur de nece Chriſti,
Quæq. Hieroſolymis illum ſubeunda manerent
Tormen

Tormenta inſontem, dum Patris iuſſa faceſſit:
Intenta Petrus perceperat aure magiſtri
Funera dira ſui: & Dominum miſeratus acerbam
Ipſius ob mortem, ſic inquit: Chriſte manere
Hoc nobis in monte bonum eſt: permitte precor te
Tres ſtruere aerei ſedes hoc culmine montis:
Quarum prima tibi dabitur, Moſiq. ſecunda,
Tertia & Eliæ Thesbitæ cedet: & altis
Sedibus his liceat nobis producere vitam.
Dum loquitur Petrus, cælo demiſſa ſereno
Fulgida per tenues nubes apparuit auras,
Mortales illorum oculos, & pectora inumbrans:
Et ſubito vox eſt e clara reddita nube:
Filius hic meus eſt, atq. indubitata propago,
Et mihi ab æterno ſemper dilectus, & in quo
Complacui mihi. vos gentes quæ littus vtrumq.
Incolitis, ipſum hunc terris audite, nec vllum
Vllum alium. vocem hanc tres illi hauſere, metuq.
In facies cecidere ſuas: nam ferre nitorem
Ingentem nubis, ſparſamq. per aera vocem
Illorum haud poterant ſenſus: dehinc ille timore
Proſtratos adijt, tetigitque, & talibus infit:
Surgite, nec pauor vlterius vos occupet vllus.
Tunc læti ſurgunt oculos per cuncta ferentes,
Luſtrantesq. caui montis latera ardua circum,
Non vllum videre virum: ſed vertice tantum
Aerij montis Chriſtum. dehinc Chriſtus ab alto
Cum tribus his vna deſcendens monte per vmbras
Diſcipulis, iuſſit ne quæ modo viſa fuiſſent
Ipſis monte, palam facerent mortalibus vllis,
Inferna donec ſurgens a ſede rediret

Poſt ternos Chriſtus Soles, & victor Auerni
Indutus ſpolijs ſuperas remearet ad auras.

ARGVMENTVM.

Precatur Deum pro ſacra claſſe contra Turcas.

TV mecū PERENOTTE, *regis qui littus vtrun*
Auſoniæ, magno poſitum ſub Rege potentis
Heſperiæ, Tagus auriferis quam ſcindit arenis,
Exequerisq. tui ſolers mandata Philippi:
Tendere ſe claſſis dum noſtra accingit in hoſtem,
Ante aras effunde preces de more vetuſto
Ad cęli terræq. Deum, rerumq. parentem:
Vt iuuet auxilio claſſem, ventisq. ſecundis,
Augeat & noſtris vires in prælia, & illos
Edoceat, dextraq. tegat, roburq. tyranni
Viribus ipſe ſuis obtundat, & obruat vndis.
Frangantur faſtus illorum, animique, nec vlla
Spes illos alat vlterius: redigantur at omnes
Ad nihilum, exiguus ceu currens riuus arenas
Per bibulas, cum Sol campos ſalis vrit, & æther
Feruet ob Icarium ſidus, paſſimq. per agros
Langueſcunt herbæ, & rimas agit arida tellus.
In nos illorum nec vulnera dirigat enſis:
Nec mortem turbatæ acies, peditumq. manipli
Effugiant miſeram: ſed cum bella aſpera ponto
Permiſcent, animam expirent fluitantibus vndis.
Lętitia perfunde animum PERENOTTE *recenti*
Nam victi cecidere hoſtes, pauciq. (cruore
Aſperſi tamen) ad ſedes rediere paternas,
Et ſua viderunt verſis vota irrita rebus.

ARGV

ARGVMENTVM.

nuehitur primo in Selimum, eius arrogantiam irridens, deinde Conſtantinopolim noſtris ſpolijs ditatam.

QVæ tibi mens Selime fuit, poſtquã æquore claſſem
Ionio amiſſam nuper, ſtragemq. tuorum
Audiſti? qua confiſus, te poſſe putabas
Non ſolum Adriacos fluctus, Tyrrhenaq. ponti
æerula, & Heſperij maris æquora, ſed quoq. vaſtos
annibalum penetrare ſinus, victorq. referre
n patriam prædam ingentem, regesq. ducesq.
Ante tuos currus, captiuos ducere: & vrbem
Per mediam, rapida quam Boſphorus alluit vnda,
re inuectus equis, auro gemmisq. ſuperbus:
Poſcere & æthereos temere mortalis honores.
Namq. mare vndabat bello, atq. iniecerat atrum
unc hominum terrorem animis tua barbara claſſis:
ed nunc, en quantum tua te ſpes vana fefellit,
Atq. incerta vides: quoniam ſic euenit illi,
Qui numero bellantum audax ſpem collocat omnem
n regnis, opibusq. ſuis, nec cogitat iram,
Quam Deus in ſontes, atq. in ſæcla impia vertit.
Et nunc a Venetis Epiri in littoris ora
Audiſti euerſas arces, fuſasq. phalanges.
Nec dubita, ipſa manus Domini fortisque, potensque,
Quæ gentem, claſſemq. tuam, mox te quoq. victum
n noſtras eadem ipſa manus, Turca impie, tradet.
Tunc ira Pater accenſus nomenque, genusq.
Delebit Selime tuum: veluti per aperta

Plana

Plana lutum, valido aut puluis diſiectus ab Euro.
Inq. tot ærumnas commiſſa ob noſtra tyranne
Crudelis nos incidimus, quarum haud tua claſſis
Cauſa fuit, non turmę equitum, peditumq. cateruę:
Sed Deus ipſe tuas, nobis iratus, in iras
Nos miſeros toties conceſſit, & oppida & vrbes.
Et nunc, cum ſit nos cælo miſeratus ab alto,
Nec precibus noſtris auertat (ceu prius) aures:
Iras in te acuet, quas olim exercuit in nos.
Tuq. etiam tantis vrbs quondam aſſueta triumphis,
Noſtrorum & ſpolijs diues, quam nunc ferus ille
Selimus premit imperio: tu turturis inſtar,
Quæ nuper thalami conſortem amiſit, & implet
Flebilibus nemoris nigrantem queſtubus vmbram:
Mortua nauali pugna, diſiectaq. ponto,
Et monſtris laniata feris tua corpora defle:
Et pro gemmanti palla te veſtibus atris
Indue, & obſcuris lacrymans te conde tenebris,
Tantæ inſperatæ cladis teſtata dolorem
Inſolitum, dehinc lætitiam, ludosq. repende
Exactos gemitu mœſto, caſuq. recenti.
Tu quoq. Chriſte, tuæ diuinum ob matris amorem
In te, a te petimus, ne nos hoc tempore longa
Confectos ætate tuo ſine numine linquas;
Sed ſerua incolumes, donec tibi noſtra placebunt
Obſequia, & noſtræ veniat meta vltima vitæ.

FINIS.

INNOCENTVM CAEDES.
EX BASILIO SELEVCIAE EPISCOPO.

Ad Ioannem Delphinum Brixiæ Epiſcopum.

ARGVMENTVM.

Herodes auditis Magis, metuens regno ſpoliari, miſit Bethleem milites, qui omnes omnino certæ ætatis infantes interficerent: impij autem milites Regis impij impia iuſſa impiè executi ſunt.

QVod ſcelus Herodes animo conceperit, & quos
Ad tantum facinus peragendum miſerit, audi,
Pro re Romana, pro religione labores
Cum tantos fueris paſſus ſub frigore, & æſtu,
Ob longas DELPHINE *vias: & nuper honore*
Sacro inſignitus, quo præſide Brixia paſſim
Exultat, grates & agit pro munere tanto
Læta Deo: vitamq. cupit te ducere in annos
Non paucos: duce quo pecudes bona gramina tondent;
Atq. bibunt nitidos puro de fonte liquores;
Optatoſq. ineunt ſubter nemora ardua ſomnos:
Quod cecini ad ripas Tiberinas accipe carmen,
Id dignum ſtudijſq. tuis, atq. auribus etſi
Non ſit, nec numeriſq. fluat, nec diuite vena.
Herodes pelli Solymorum e diuite regno
Permetuens, poſtquam inſontes diſperdere creuit
In Bethleem Iudæ, vicina atq. oppida circum

Vbera ſugentes pueros:in regia iuſſit
Tecta duces clam militię,certoſq. vocari:
Qui ſubito aduenere alacres ad iuſſa parati,
Iuſſa infanda auidi, fas admiſcere,nefaſque.
Tunc Rex,nunc animis opus eſt,& viribus,infit:
Nullaq. nunc teneat mora vos:nam fama per oras
Iudæas vulgata refert prope mœnia Bethles
Eſſe nouum Regem natum,qui ſceptra,decuſq.
Eripiet mihi. me terrent oracula vatum,
Qui Chriſti cecinere ortum iam tempore multo.
Quin etiam Eois vidi e regionibus huc tres
Adueniſſe viros , his ſedibus exquirentes
Infantem nuper natum,Bethleemq. petiſſe,
Vt puerum flexo venerentur poplite Regem.
Ex quibus ortum ipſum Regis didiciſſe volebam,
Vt noſtra caderet dextra puer ille:ſed illi
Non vltra rediere viri. vos ſoluite tanto
Me terrore duces,voſq. armis inclyta pubes
Promite nunc veſtras e forti pectore vires.
Ite citi,pueroſq. omnes abſumite ferro
Lactentes:ipſoſq. etiam ſuperate parentes,
Si ſua forte auſint ſubducere pignora morti.
Non pietas,non vllus amor,non dona,humileſve
Vos flectant,moueantve preces:miſcete cruorem
Effuſum teneri infantis cum lacte parentum.
Iſtorum infantum nullus ſuperetque,nec vllus
Vitales auras carpat;nulluſq. cruentam
Effugiat mortem. ſic hic meus hoſtis acerbo,
Quem metuo,interitu occumbet,vitamq. relinquet :
Sic ego me tantis exoluam deniq. curis,
Laxabitq. animum ſtrages noua. vos mihi porro
Securum

Securum ipſi animum præſtabitis. hæc vbi dixit
Ille ferox; tunc hi tardis non paſſibus vrbem
Regalem ingreſſi Bethleem, vicinaq. circum
Oppida, cędebant quæq. obuia pignora matrum
Lugentum, largo madefactaq. terra cruore eſt
Lubrica, nec quis poterat tunc ſiſtere greſſus
In triuijs: quin tectorum in penetralibus ipſos,
Tamquam hoſtes, pueros quærebat miles, & alter
Miſcebat pueri lactis cum matre cruorem,
Tranſadigens ferro maternum pectus acuto.
Mœrentes aliæ, manibus quæ forte premebant
Infantum membra , illa eadem diuiſa tenebant
Crura, pedesque: ferus nam brachia miles habebat.
Illa fugam celerans nota ad diuortia, natum
Mœſta ſinu portans, in corpora trunca ruebat,
Atq. cadens puerum ſaxo illidebat acuto.
Infans ſiue aliquis ſub tecto forte latebat,
Proditus ipſius vagitu, ſedibus illum
Deturbabat atrox ſubiecta in ſaxa ſatelles.
Haud ſecus irruere in pueros, quàm turba luporum
In pecudes ſparſas ſiluis, dum gramina tondent.
Et veſtes matrum, & puerorum ſanguine cunas
Sparſère: intepuit tellus, enſisq. cruore.
Poſtquam optatum habuit cædes hæc impia finem
Herodis ſæui, mox illætabilis vrbem
Confuſam Bethleem ſublatus ad æthera clamor
Turbauit : trepidi natos deflere parentes,
Et fratres lugere ſuos, quos hauſerat enſis
Innocuos: gemitumq. dabat mœſtiſſima mater:
Clamabantq. palam cuncti per compita paſſim,
Numquam tale ſenes facinus vidiſſe, nec vmquam

Auditum tale excidium: lacrymisq. viciſſim
Lumina perfuſi, natorum membra, nepotumve,
Aut fratrum trunca in triuijs, domibusve legebant,
Atq. dabant tumulis, Herodi dira precantes.
Sed quis luminibus ſiccis memorabit acerbam
Temporis illius cladem, immanisq. tyranni
Sæuitiam? nam cum mater daret vbera nato,
Illa ſui infantis tingebat ſanguine, & vno
Sæpe ictu gladij miles puerum atq. parentem
Proſternebat humi, & matris, natiq. fluebat
Permixtus cruor in terram, milesq. ruebat
In puerum toruum aſpiciens, læuaq. premebat
Semianimem infantem; mucronem dextra tenebat
Diſtrictum: mater dicebat, Me pete ferro,
Me prius, aſpiciam ne nati funus acerbum.
Tantus amor cædis fuit his, tam dira cupido.
Herodes vitam regni ſecurus agebat,
Ob cædem nuper factam, velut hoſte perempto
Duceret inſignes victor media vrbe triumphos.
At Deus omnipotens patrati criminis vltor
Morbum illi ſæuum immiſit, quo victus in auras
Indignantem animam perfracto viſcere fudit:
At pueros Abrahę in gremio, requieq. locauit.
Quid tibi quæſo animi Herodes furibunde fuit tunc,
Ipſe Magis cum dixiſti, te velle potentem
Suppliciter flexo venerari poplite Regem?
Et tua calliditas facile eſt detecta, dolusq.
Iſte tuus, cum tu iuſſiſti perdere ferro
Vbera ſugentes pueros: cladesque, cruorq.
Illorum effuſus terram ſuper, arguit altam
Sæuitiam, ſcelerate, tuo quæ corde latebat.

Non

Non etenim venere Magi de partibus Indis,
Vt puero dent dona tuo regalia, quæ non
Illi conueniunt, quamuis ſit regia proles
Filius iſte tuus. tuq. hunc depone timorem,
Atq. hanc curam animo: tuus hic puer haud erit heres,
Succeſſorq. tui regni, ſcelerate, times quem
Regnaturum olim his terris te Rege ſubacto.
Non terrena rapit, qui dat cęleſtia regna.
Dic mihi, quę te pœna manet ſæuiſſime regum?
In pueros auſum inſontes diſtringere ferrum,
In matreſq. ipſas, ſi quæ ſe opponere tentent,
Pro natiſq. velint vitam exhalare cruentam.

IN SANCTVM IOB.

Ad Vincentium Stellã Brixianum Iuriſconſultum.

ARGVMENTVM.

Sancti Iob patientiam celebrat, animique conſtantiam, quippe qui rebus omnibus amiſſis, filijs domus ruina oppreſſis, totoque corpore ſanie fluenti, Deum ſemper laudauit.

Diues agri, & pecoris diues, ſimplexque, Deumque
Iob metuens, rectuſque, atq. inter primus Eoos
Sanguine, & egregia natorum prole ſuorum,
Vt ſenſit cladem illorum, rerumq. ruinam:
Ad terram tacitus confeſtim corruit, & ſic
Pronus adorauit cæli terręq. parentem:
Atq. animum tanto caſu non turbidus infit.
Sum nudus matre egreſſus, nuduſq. reuertar
In terram putrem: Dominus dedit hos mihi natos,
Abſtulit hos idem Dominus: ſic deniq. factum eſt,

Vt rerum Domino placuit. laudabile ſemper
Sit ſanctum Domini nomen. ſed poſt vbi morbo
Informi Iob eſt percuſſus ab hoſte maligno:
Tunc thalami conſors illi inſultabat amaris
Vocibus, aſpicienſq. illum taboq. fluentem,
Et ſanie oppletum immunda, ſic inquit: an in te
Simplicitas tua perſtat adhuc, o credule coniux.
Nunc morere, atq. Deo benedic. tunc ſubijcit ille:
Tu veluti ſtulta hæc loqueris: ſi tot bona nobis
Nunc amiſſa Deus conceſſit munere quondam,
Cur non ęquo animo patimur mala, dura licet ſint?
Omnibus his Iob ęrumnis, tantiſq. nefandam
Haud culpam admiſit, peccando nec ſibi fecit
Iratum, infenſumq. Deum verba impia fundens.
Carmine te hoc noſtro ſolari Stella volebam
Iob iuſti exemplo, poſtquam peruenit ad aures
Fama meas, natos vrbis duo lumina noſtrę
Occubuiſſe tuos morti, ac te dira tuliſſe
Funera non fractumq. animo, nec viribus vllis
Exhauſtum, quamuis premeret te tarda ſenectus,
Communiſq. dolor patrię, patriaq. procella
Peſtis inundantis, virides ceu Nilus in agros.
Percipiens equidem miror, miratur & omnis
Brixia, tot caſus inter tua pectora vinci
Neſcia, nec ceſſiſſe malis: cunctiq. recentem
Ob plagam haud faciem mutatum, aut ora fatentur.
Te flentem ſurgens ſidus non vidit Eoum,
Nec fletu perfuſa nouo tua lumina Veſper.
Perge ſequi mandata Dei, mi Stella, veliſq.
Quod voluit Pater omnipotens, ac pectore ſerua
Perpetuo Iob in rebus quæ dixit egenis.

IN SANCTVM PAVLVM APOSTOLVM.

Ad Federicum Ranaldum Bibliothecæ Vaticanæ cuſtodem.

ARGVMENTVM.

Narrat quomodo Paulus ab impietate ad Chriſtum ſit conuerſus, quanta pro eo paſſus ſit, quot regiones peragrauerit Chriſtianam pietatem docendo: quodq. tandem Romæ cum Petro ſub Nerone martyrij palmam adeptus ſit.

Scriptores Latios, Graiumq. volumina dum tu
Euoluis Federice, leges Ranalde pericla,
Et vitam Pauli breuiter, quam mittimus ad te
Dum patrias colis ipſe oras, qua currit Æternus,
Adriacosq. ſinus vitreo cum flumine tendit,
Et tua culta rigat Radiani ad mœnia parui.
Dum peteret Saulus multis comitantibus vrbem
Quæ prima eſt Syriæ, diuesque, opulentaq. rerum,
Ore vomens rabiem, ſpiransq. immane, minansque,
Ceu lupus in ſacrum Domini, vel tigris ouile:
Ad ſubitam Chriſti vocem manſuetior agno
Euaſit, cum lux cælo demiſſa ſereno
Circumſepſit eum, & ſtrauit, lumenq. repente
Occidit, atq. oculorum aciem obduxere tenebræ.
Quique prius Chriſti fuerat cultoribus hoſtis
Hoſtis atrox, tinctasq. manus inſontis haberet
Sanguine: dehinc ſancto pro Chriſti nomine pœnas

Viuens ſuſtinuit varias, & deniq. mille,
Diuerſosq. etiam terra, pelagoq. labores:
Obrutus & ſaxis, ponto & ter naufragus alto,
Atq. ignominiam paſſus, tergoq. flagella.
Salue Paulę pater, priſco tibi nullus ab æuo
Sanctorum eloquio certauerit: omnia cedant
Sæcula, quæ fuerunt, & erunt venientibus annis.
Nil equidem mortale ſonas, dum tu ora reſoluis,
Aurea diffundens diuini ſemina verbi.
Tuq. Deum ſpirans, diuino & numine raptus
Tertium ad æthereum cælum, ſedesq. beatas,
Audiſti, mortali vlli quod dicere non eſt.
Iudæasq. tuis terres ſermonibus vrbes,
Et reſeras illis ſacrorum oracula patrum,
Et Chriſtum aduениſſe pijs iam patribus olim
Promiſſum memoras fora per, per templa, domosque.
Tuq. Aſiæ terras peragraſti, & Perſidis oras,
Atq. Arabũ, Hiſpanosq. ſitus, Cyprũque, Rhodũque.
Ipſe & adorantes ignotum numen Athenas,
Atq. Epheſum tu tendis iter, & Theſſala tecta:
Iuſſa docens populo ſummi patris ore diſerto.
Eſt tua per varios caſus exercita virtus:
Et tandem in Latium ductus, quo ſæua tenebat
Sceptra Nero, gladio occumbis ſub Cæſare eodem,
Vno eodemq. die, nec non illa vrbe pependit
In cruce qua Petrus: cui ſoli Chriſtus alendas
Ipſe ſuas mandarat oues, dum ſpargitis ambo
Romulidum populo diuinĩ ſemina verbi.
Tuq. roga Patrem æternum, concedat vt olim
Iam curſu vitę exacto, ad ſublimia cęli
Atria detur iter nobis, ſedesq. piorum.

DE

DE PELINI VITA.

Ad Marinum Ranaldum.

ARGVMENTVM.

Pelinus audiens Iuliani Imperatoris in Chriſtianos ſæuitiam, Dyrracchio patria relicta Brunduſium petijt: vbi Epiſcopus creatus eſt. Deinde Iuliani iuſſu Romam profectum Cornicularius Præſes inde vinctum Corfinium duxit. cumque ab eo Marti ſacrificare iuberetur, fuſa ad Deum prece iuſſit ſatanæ, vt & Martis ſtatuam frangeret, & templum dirueret: quo corruente multi, & in iis Præſes, oppreſſi ſunt. Hoc viſo Martis ſacerdotes ira perciti, eum verberibus prius cæſum, vulneribus confecerunt.

PElinus proauisq. potens, & diuite cenſu,
Quas poſſedit opes cunctas diuiſit egenis,
Factus inops terris, cælo ditiſſimus alto,
Acceptusq. Deo, dum vitam hanc viueret, idem
Poſt obitum ſummo eſt ciuis tranſcriptus Olympo:
Vt rerum ſummam obtinuit, Romanaq. ſceptra
Iulianus Chriſti deſertor; iuſſit vt omnes
Per terras colerent gentes ſimulacra Deorum
Turpia, quæ magnus dudum vndiq. Conſtantinus
Suſtulerat, fixa & venerari lege vetarat:
Dyrracchium liquit patriam ſubito, hoc vbi ſenſit
Pelinus, non ferre volens hęc impia iuſſa:
Atq. tribus ſocijs comitatus venit ad vrbem

Brun-

Brundusij, Adriacos ſulcans placido æquore fluctus.
Miro Pelinum populus decorauit honore.
Dehinc vrbis factus Præſul, rectorq. ſacrorum,
Relligionis erat ſummus defenſor, & aras,
Vanaq. temnebat falſorum numina diuum.
Duceret & magna cum Cornicularius vrbe
(Ad quam Iuliani accitu deuenerat vltro)
Corfini ad ſedes deuinctum colla, manusq.
Ferro Pelinum rigido, iuſſiſſet, & ante
Vrbem ipſam populum Marti facere impia ſacra:
Talibus aggreditur Pelinum Præſes, & infit:
Nunc ſocijs Peline tuisque, tuæq. ſaluti
Conſule, Mauortiq. Deo fer ſacra, libensq.
Accede ad poſitas aras. tunc ſubijcit ille,
Quem veſtræ fecere manus, non hunc ego Martem
Turicremis vnquam ſupplex venerabor acerris.
Non ego ſaxa colo, non æs, fuluumve metallum,
Ficta quibus ſunt ducta Deum tot numina, & aris
Impoſita, hæc tanto quæ vos celebratis honore.
Lumina habet, naresque, auresq. hæc Martis imago,
Atq. pedes, atq. ora, manusque, & non tamen illa
Marmorea effigies cernit, loquiturve, nec audit,
Inceditve, mouetve manus, nec ſentit odorem.
Ipſe Deum veneror viuum, qui regnat in oris
Aethereis. Præſes tunc ira accenſus amara
Talibus infremuit dictis; furibundus in oris
Ceu leo Maſſylis capream cum rupe latentem
Conſpexit, nec adire audet ſaxa ardua propter,
Aſcenſuq. locum haud facilem. tunc turbidus infit:
Per caput hoc tibi nunc iuro, magniq. ſalutem
Cæſaris ipſe hodie nolisve velisve Gradiuo

Tura

Thura dabis;vel eris Peline leonibus eſca.
Tunc ille orauit ſubito ſua lumina vertens
Talibus ad cælum : Tu qui me linquere numquam es
Rebus in extremis ſuetus pater optime,da nunc
Auxilium,vt cernat gens hæc incredula & exlex,
In terris tua ſit qualis, cæloq poteſtas.
Dehinc ſatanę,qui ſub ſimulacro ex ære latebat,
Iuſſit vt accelerans exiret imagine falſa,
Frangeret,& ſtatuam,ſimul atq. euerteret ædem
Funditus inſignem ornatu. mora nulla columnæ,
Et templi cecidere fores, & corruit ingens
Moles:pulſa foret validis ceu flatibus Euri,
Fulminibuſve polo miſſis,ſubitave ruina.
Oppreſſit multos operoſa hæc machina ciues
Dum caderet:ſed Pontifices quibus vnica templi
Cura erat,& ſociorum vmbras,vmbramq. perempti
Præſidis vlciſci ardebant,ſtragemq. recentem:
Actutumq. manus illi iniecere neganti
Eſſe Deum Martem,atq. alios,quos turba colebat,
Spirituum decepta dolis,& fraude nocentum.
Pelinus tandem cecidit percuſſus acerbis
Vulneribus,virgiſque, tulit quę haud territus ante
Mortem ipſam,inuictuſq. animi licet accelerans mors
Inſtaret,gelidos vita & iam linqueret artus.
Exitus hic fœlix Pelini,& vita Marine:
Cui circum indigenæ gentes fecere ſepulchrum
Tænario ſtructum e ſaxo, templumq. dicarunt
Illi ingens,doniſq opulentum,& numine Patris
Aeterni poſitum Pelignis ſedibus olim,
Nomine Pelini qui nunc dicuntur ab ipſo:
Hic vbi erant quondam Corfini mœnia magnæ

Pelignæ

Pelignæ gentis caput vrbs tunc maxima, nunc quæ
Diruta, & apparent veſtigia magna ruinæ:
In quibus eſt ędes celeberrima dicta Pelino,
Vrbes quam circum multæ, & vicina frequentant
Oppida, & innumeris onerant altaria donis.
Felices vos indigenæ, queis contigit olim
Aethercam his terris tanto ſub præſide lucem
Haurire, atq. illi meritos decernere honores,
Et canere illius non vno carmine laudes:
Liquerit vt patriam ſub prima ętate, paternis
Poſthabitis tot ſponte opibus, caramq. parentem,
Vt ſancta innumeros pro religione labores
Pertulerit: quem Iuliani non verba, minęq.
Flexerunt, quem non mors aſpera terruit vnquam:
Ut verbo ſtructam Marti diſiecerit ædem,
Fecerit vtq. inter miracula plurima gentes:
Tu noſtræ fidei cultor pater inclyte ſalue,
Ferq. preces noſtras ſummi omnipotentis ad aures,
Tecta ſuo vt ſit ſub clypeo Ranalda propago.
Tuq. decus patriæ clarum, Federice, tuæq.
Ceu nitidum lumen Renaldę gentis, & ingens
Pręſidium, columenq. velut grauis anchora, quæ cum
Iacta mari tumido eſt, tutatur dente carinam
Incuruo, pelagiq. minas non horret, & ęſtus,
Littoraq. abrupto plangentes ſidere ventos.

Sancti

SANCTI PELINI MIRACVLVM.

Ad Dominicum Ranaldum.

ARGVMENTVM.

Mulier cæca audiens Pelinum miraculis clarum, eius templum adire decreuit, dumq. iret paulatim caligo ex oculis recedebat: tandem cum in eius templo poſt Sacrum Euchariſtiam ſumpſiſſet, confeſtim clara luce vti cœpit.

Dominice egregiam ſuper omnes dum colis vrbem,
Quàm vetus intortis interluit Albula lymphis,
Et vigil euoluis ſacrata volumina legum,
Audi oro Ranalde tuis quod contigit oris,
Flumine quas gelidus procuruo ſcindit Aternus.
Tu quoq. nam condis cultum & memorabile carmen,
Firma tibi nondum quamuis aduenerit ætas.
Cæca oculos quondam mulier pauperque, Theano
Quam genuit poſita in Sidicinis inclyta terris,
Audiuit poſtquam miracula nota per oras
Pelini Auſonias: oculis ſe cernere poſſe
Certam animo ſpem concepit, patriamq. reliquit
Conſurgens ſtratis, cum lux albeſcere ab oris
Auroræ inciperet, nitidoq. retexeret ortu
Clara ſuo cæli ſpatium, terrasq. patentes.
Quid dicam? magna hanc tenuit fiducia, tanto
Curari morbo precibus meritisq. Pelini
Se poſſe, æternoq. Patri debere ſalutem.
Atq. iter arripuit ſubito, non territa longam
Ire viam, dubitans caſus nec adire frequentes.

Sed loca per dum ferret iter ſatis aſpera, molemq.
Et montes pedibus nato comitante; genas cui
Veſtibat teneras primæ lanuginis ætas,
Per tenebras veluti viſa eſt ſe cernere natum,
Qui dextra læuam matris de more tenebat,
Et ſeſe eſt aperire procul via viſa; locumq.
Optatum, quanto mulier magis accedebat,
Hæc tanto magis hauribat lucemq. diemque.
Mox ingens templum Pelini ingreſſa, precesq.
Dum fundit, caligo oculis obducta precanti
Illa recedebat ſenſim, lumenq. redibat
Paulatim: veluti in teneras vigor humidus herbas
In nemorumq. ſolet frondes, cum terra recentem
Ob partum ridet formoſi Veris in ortu,
Dum picturatos ſpectat ſua pignora flores;
Et veluti cum mane nouo Sol aureus omne
Obductum tenebris immiſſa luce ſerenat
Cælumque, & pelagi tractus, terrasq. patentes.
Pelini at poſtquam pia ſacra audiuit ad aram,
Et Chriſti corpus ſacratum ſumpſit, ibi omnes
Actutum ex oculis tenebræ fugere, recepitq.
Amiſſum ſubito lumen, rerumq. parenti
Immenſas egit grates, pariterq. Pelino.
Venerat & duce quæ nato & ſine luminis vſu,
Ipſa videns, non vſa duce, ad ſe læta reuertit.

IN TOBIAM.

Ad Simeonem Gugnetum Metenſem.

ARGVMENTVM.

Narrat Tobiæ in Deum pietatem, in cohortandis ad virtutem fratribus, eorumque inopia ſubleuanda, atque in ſepeliendis mortuis benignitatem: quodque ne Regis quidem minis à bonis operibus deterritus ſit.

TV Gugnete etiam, quo non eſt inter amicos
Præcipuos nec candidior, nec certior alter,
Sis noſtri memor interdum, me Brixia quamuis
A te detineat longeque, & dulcibus olim
Colloquijs, dum tu referebas ordine nodos
Difficiles ſacræ legis, decretaq. patrum,
Quæ genus e denſis tollunt mortale tenebris
In nitidum cæli lumen, ſedeſq. piorum.
TOBIAS *aſſuetus erat puerilibus annis*
Et præcepta Dei ſeruare, viamq. tenere,
Quę ducit ſuperam ad ſedem ſtellantis Olympi.
Ipſe ſolebat enim Hebręos inuiſere ſemper,
Atq. iuuare opibus, tot fictaq. ſpernere ſacra,
Et vitulos templo poſitos; quos fecerat auro
Ex ſolido Rex Ieroboam; tendebat at vrbem
Hieruſalem celſam Tobias, atq. ibi ſacro
In templo ſupplex Domino conſueta ferebat
Sacra: Deus nullo Tobiam tempore liquit,

Captiuus

0609

Captiuus quamuis eſſet:nam principis auram
Salmanaſar ſubito meruit:ſic iuſſerat ille,
Ille ſator rerum,mundiq. immobilis auctor:
Huic libertatem nam Rex conceſſit,& vna
Pergere quo vellet,comiteſq. inuiſere captos.
Et quamuis illum arguerent,quòd conderet ipſos
Lumine iam caſſos terra,patrioue ſepulchro;
Quod Rex Sennacherib vulgata lege vetabat:
Non tamen abſtinuit ſeſe,quin cæſa piorum
Corpora multa virum tegeret tellure;ſilens cum
Iam medios noctis curſus vaga Luna teneret:
Sollicitum tamen hunc non terror regius,aut mors
Vrgebat:timor at Domini,quem corde gerebat
Infixum totoſq. dies,nocteſque,nec vllam,
Vllam aliam firmo voluebat pectore curam,
Quàm monitus,& ſancta ſequi mandata Tonantis.

F I N I S.

Cgt S. Petri de Perusio.

H581c
G188d